

מדידת צפיה על ידי ועדת המדרוג הישראלית – סקירה מתודולוגית

שמי פרופ' צבי גילולו, ואני משמש בתפקיד היועץ מדעי-סטטיסטי לוועדה הישראלית למדרוג. אני פרופסור (אמריטוס), במחלקה לסטטיסטיקה, האוניברסיטה העברית ופרופסור (פועל) במחלקה לסטטיסטיקה ואקונומטריה, בית הספר על שם BOOTH, אוניברסיטת שיקגו (מחזא 38 שנים).

כמי שמלואה את ועדת המדרוג מיום הקמתה בשנת 1995 ותחילת פעולתה בשנת 1998, כמפקח מדעי-סטטיסטי, אני מבקש לתאר בזאת את המתודולוגיה אשר בה משתמשת הוועדה למדידת כמות הצפיה ולמדידוגה בין האתרים המייצגים בה.

מתודולוגיה זו נהוגה ברוב גודול של ועדות מדרוג בעולם המערבי הנאור ואשרה לשימוש על ידי פרופ' יוסף יהב, הסטטיסטיקן הממשלתי דאז ועל ידי פרופ' גדי נתן המנוח - המדן הראשי של הלמ"ס באותו הזמן, בעל שם עולמי ומומחה הדגימה המוביל בישראל.

שני גופים שונים ובלתי תלויים אשר נבחרים על ידי מרכז סלקטיבי, קפדי ושקוף, אחראים על דגימות צופים ועל ניתוח נתוני צפיהם.

על דגימות הצופים אחראי מכון סקרים אשר דוגם באופן מייצג בת צופים ומקבל מידע רחב על דמוגרפיה חכרי הבית ועל מכלול רב של נתונים הקשורים להרגלי השימוש באמצעות צפיה בתכנים טלוויזיוניים (מכשיר טלוויזיה, מחשב, טלפון נייד וכו'). ועדת המדרוג עבדה בעיקר עם המכונים טלסקר, מצלם, ודילוג.

על איסוף נתונים הצפיה וניתוחם אחראי גוף אחר, בעל ניסיון רב ומוכח. מיום הייסודה, עבדה ועדת המדרוג עם חברת TNS הבריטית, והמשיכה לעבוד עם חברה זו כאשר נמכרה לחברת KANTAR הבריטית.

הדגימה, הנערכת כל שנה, מתחילה בסקר כניסה בו נציגים אלפי משקי בית בסקירה טלפוןונית וכן בסקירה אינטרנטית ממאג'ר גדול המנוהל על ידי מכון הסקרים הנבחר. בסקר זה, נבחרים משקי בית בעלי אמצעי קליטת תכנים טלוויזיוניים. בין השאר, נשאלות משק הבית האם המשפחה תהיה מוכנה להשתתף בפאנל צפיה ארון טווח הדורש התקנת מכשיר לקוחות צפיה המותקן על כל מכשירי הבית. מכשירי שלט-רחוק ניתנים לבני המשפחה על מנת שיוכלו לזהות את עצם אשר הם צופים.

מרקם משקי הבית המסכימים להשתתף נבחר מוגן – אשכולות שכבות מייצג, על סמך נתונים רלוונטיים עדכניים של הלמ"ס.

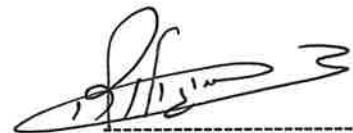
על משתמשי הפאנל, המקבלים תמריך סמלי עבור השתתפותם, מתקיימים מעקב קפדי לABI. ציבור לקוחות יזומה שמי בית אשר בו מתגלים פגמי שימוש מוחלף לאלאר. כמו כן, קיימת תחולפה יזומה של משקי בית בפאנל הן משיקולי ריענון והן משיקולים של מתודולוגיים של יציג האוכלוסייה הצפיה.

חברת KANTAR אוספת את הנתונים הימיים הגלמים על צפיה (עכשווית ונדחת) בכל 30 שניות, מעבדת אותם תוך הפעלת מערכת שיקולים מתקני הטיה. שיקולים אלו דרושים כדי לשמר על יציגיות הפאנל כאשר נוצרת הטיה ימית מקרית מנתוני הלמ"ס. נתוני הצפיה המעובדים נמסרים להנהלת הוועדה וליוועץ הסטטיסטי לבחינה ולבדיקה טרם פרסוםם.

על פי מיטב ידיעתי, אין ועדת מדראג בעולם הנאור אשר מנהלת נתוני צפיה ומפקחת עליהם באופן קפדני כוועדת המדראג הישראלית.

14.8.2023

תאריך

פרופסור צבי גילולה